ՔՍԱՆԵՒՄԷԿԵՐՈՐԴ — ՏԱՐԻ — ԹԻՒ — 1291 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 21 — ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ — 1872

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 180 ղշ.
» Գաւառաց » 40 Մէճ.
Վեցամսեայ Կ. Պոլսոյ » 90 ղշ.
» Գաւառաց » 20 Մէճ.
Իւրաքանչիւր թերթի գին 30 փր.
Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղրուշ, երկու անգամի համար 2 ղրուշ, աւելի անգամներու համար զատ սակարկութեամբ կը լինի։

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՊԱՅՄԱՆՔ

Դուրս դրուած լրագրաց ձանուցմանց պատասխանատուութիւնը խմբագրութեան վրայ է։
Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ իցէ գրուածներ խմբագրին ուղղուելու, Կ. Պոլիս, Ֆինճանճիլար խան, Մասիսի գրասենեակը։
Յանձնուած ձեռագիրք չհրատարակուած դարձուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 21 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Բ. ԴԻՒՈՆ ԵՒ ՊԱՊՈՒԹԻՒՆ

Ֆիօրէնցայի կղերական Ունիթան որը կը կարդացուի ձախողութեանց վերայ, որ՝ ջատ իր կործեալ՝ ամեն հողմէ համթղթի եկեղեցին կը հարուածեն, եւ որուն կ. Պոլիս ալ մեծագոյն գործակից եղած է Ռոմի քաղաքի մահուրնէն եաւ։

Անշուշտ որ, կրօնք, միշտ լրագիրը, կարդինալ մի կը հաւրնէր Պապին թէ, երկու կայսերաց սեամպութեան վերայ ինչ կը խորհէր։ Պապն հեռուէն պատասխանը տուաւ.

«Նոր անգամ ամուսններն կը տեսնէք որ գայլերուն վերայ թոնձր մէջ մի ծածկած է։ Բայց որիշը կը բարձրանայ եւ մէջը կը փախնի ու անոր ձեռքէն մի պատճառերս։ Դաշխին երկուն ու մէջը ձեռս կը հասնէ դուրս որ մեռած եւ չհամբերուած ցաւերնին։ Այս մեծագին Պապութիւնն ալ մեծով պարած է, եւ որ քանի որ մէջը կը թանձրանայ, կը ծուի թէ եկեղեցին այս մեծագին լինել է Աստուծոյ եւ կը մարդկանց։ Ամեն կողմէ անարդարութեան կը հանդիպի, եթէ ոչ թշնամութեան, եւ մինչեւ իսկ ցուցնել տղաքները չեն համարձակիր ուրախանալ։ Հերետիկոսք կը դաշնակցին եւ Եկեղեցի դէմ։ Եթէ քրիստոնեայք այսպէս կը փախչին եկեղեցւոյ հօտ, զարմանալի չէ որ թուրքերն ալ նոյն ընեն։»

Քանի որ Ռոմի փոքրն կենդանի էր Օսմանեան կառավարութիւնը բարեկամ էր եկեղեցւոյ, կաթողիկներ կրնային Սուլթանին ամենէն հաւատարիմ հպատակները կը նկատուէին, վասն զի յունական հերձուածին սարսափ դէմ պատուարի տեղ կը ծառայէին. Բայց Ռոմի փոքրն յաջորդող Մանճուսը փոքրն թշնամի էր Ս. Աթոռին. Մօնսինեօր Ֆրանկին ձեռքէն Մանսինեօր Հասունը առաքեց եւ կաթողիկ հայոց եկեղեցւոյ անփախնութիւններն հերձուածողաց ձեռքը մատնեց։

Կարդինալ Անթօնէլլի յունիս 30 ին ծանուցագրով մի բողոքեց եւ այն ծանուցագիրը Կ. Պոլսոյ գործակալին ձեռքովը Գ. Տը Վոկէի յանձնուած էր Ռէշիտ փաշային հաղորդելու. Բայց նա իր գրագրոյ զանձ ու եւ չատ ու — գեղագիտական սարսափութեանց մէջ չլուսած բան, կարդինալ Անթօնէլլի բնականաբար պատասխան չստացաւ. երկրորդ ծանուցագիր մի գրեց օգոստոս 15 ին, որուն մէջ յունիս 30 ին գրածը կը յիշէր. Բայց կարդինալը Գ. Տը Վոկէ Կ. Պոլիս չգտնուելով, նոր անգամ դանուող գործակատարն երկու ծանուցագրերը մէկէն նոր Ռէշիտ փաշային Միմաէօֆ փաշային առաւ։

նա ալ տարտամօրէն պատասխանեց թէ Ս. Աթոռին հետ դիւանագիտական ժամանակ չէր ուզեր, եւ թէ Մօնսինեօր Հասունի կրօնական մերկաբարձ վերաբերմամբ կրնար անկարգութիւններ պատճառել. Բայց Ս. Աթոռին արժանապատուութեանը Սուլթանին առջեւ պաշտպանելու համար մի Ներկայացուցիչ՝ Մօնսինեօր Ֆրանկի Պապին կողմէն երբեւ արտաքոյ կարգի դեսպան Կ. Պոլիս ղրկուեցաւ. ապա նաեւ ընծաները տարաւ Սուլթանին նորին Սրբութեան կողմէ. Սուլթանն ալ իր կողմէ համարձակէր ընծաներ պատրաստել հրամայեց, զորս Մօնսինեօր Ֆրանկի Պապին պիտի տանէր հասցնելու ժամանակը. Բայց ընծաները պատրաստուելէն առաջ Մօնս. Ֆրանկի Կ. Պոլսէն մեկնեցաւ. Նոյն ընծաները անկից վերջ ժամանակ առաջ Իտալիոյ կառավարութեան բաց թողնելով Օսմանեան գեղաղան Ֆլորենցիա դրկուեցան, եւ գեսպանը չգիտէր թէ ինչ ընէ զանոնք. արդէն հեռու Պապը չուզեր ընդունիլ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 30 սեպտ.

— Այս առտու ուղեւ Սուլթանի Հրամանագրին ու հանճարը մեծամաքրեցին մէջ կարգադրուեցան ինքնիշխանութեան եզերական պաշտօնէից։ Հիւպատոսաց եւ անզգական եւ ասոր երեւելեաց, որք պիտի խօսին ճշմարտութեան մատուցանելոյ ընդունելեացն, ընթերցումէն եւս Սուլթանին պատգամաւոր Մուսթաֆա պէյը Խորանին հետ հաշեց, վաղը Կ. Պոլիս կը վերադառնայ։

Աթէնսա 1 հոկտ.

Հօսէն պէյ երէկուան նաւով որ իւր Կ. Պոլսոյ հիւպատոս նախանձները ներկայացուց երկաթ, որ հաշտութիւն Ս. Թոմպսոնի կարգին մեծ խողովակներ առաւ։

Լոնտրա 1 հոկտ.

Թրքաց փոխ. 52 1/8
փոխ 1869 64
» 1871 73
Իտալ. փոխ. 92 1/2
Սեֆաթի 24—24 1/2
Պօսէր 41—41 1/2

Լիվերպոլ 30 սեպտ.

Բամպակ Մ. Ու. 9 7/8
Ծախուած 14000 հակ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական Հրամանաւ։

Թէլգրաֆի նախարար Իւսուֆ Սաղըք փաշան Իզմիրի կուսակալ անուանեցաւ։

Երամբօն Արիֆ պէյին Յալուֆի առաջնան տրուեցաւ։

Իր վերջին ընթերցողք որ լուսոյս 1282 թուով (1 օկտ. 1872) քանի մի խորհրդածութիւն բրած էինք Բ. Դրան մէկ Պատրիարքարանի Դաւաւ — փեշեառին եղած ազդարարութեան վերայ թէ, այսուհետեւ պատրիարքարանները քաղաքական խնդրոց եւ գործոց համար թուղթ չգրեն առ Բ. Դուռն, այլ միայն ազգային — կրօնական խնդրոց համար։ Այն խորհրդածութիւնք Բ. Դրան ուշադրութիւնը գրաւելով չարած որ Բ. Դուռը կոչուեցաւ, եւ կանճ Ռաւուֆ պէյ մեր բրած խորհրդածութիւնները Դարանեան Պօղոս էֆէնտիի թարգմանել տալէ եաւ ազդարարեց մեզ թէ Բ. Դրան բրած անորէնութեանց վերայ գիտողութիւն ընելոյ համար հաստատեալ օրէնքի մի կամ կանոնի մի վերայ պէտք է լինայ։ Պատրիարքներուն պաշտօնութիւնը կրօնական է եւ ոչ քաղաքական, բաւ. հետեւաբար քաղաքական խնդրոց միջամտելոյ բնաւ իրաւունք կամ պատճառ չունին, իրենց իրաւասութեանէն դուրս է. քաղաքական գործերը կառավարութեան միայն կը վերաբերին, եւ տէրութեան հպատակներն իրենց ազգային-կրօնական գործոց համար պատրիարքարանին, բայց քաղաքական գործոց համար ուղղակի կառավարութեան պէտք է դիմեն։ Դաւաւոր ազգային գործերու ու պատրիարքարանին ու նոյն պատասխանատուութիւնը ու կրօնական է միայն. քաղաքականապէս կառավարութեան պատասխանատուն են, եւ ոչ պատրիարքարանին։

Վերջապէս կանճ Ռաւուֆ պէյ ինչպէս որ եւ այլ կէտերուն վերայ մեր բրած դիտողութեանց ամենուն մէկէն առ պատասխանելը ատաւ թէ պատրիարքարանաց ժամանակէ մ'ի վեր բռնած ընթացքն իրենց իրաւասութեան եւ պարտաւորութեան սահմանէն խոտորում մ'է, անկանոնութիւն մ'է, որուն առջեւ թիւնը մինչեւ ցարդ ներողամտաբար թողուած ըլլալը եղ որոց այսուհետեւ չպիտի ըլլէ։

Հետեւաբար եթէ մեզ եւ ուրիշ որ եւ է հոյ լրագիր Բ. Դրան այս որոշմանը վերայ դարձեալ դիտողութիւն մ'ընելու զոռ լինին պիտի դզուի։

Կրնանք թէ ծախուող միմազենութեանց յանձնելի, կրկնութեան մի պիտի կոչուածի։ Ընկերութեան գործը պիտի ըլլայ միայն չհարուած ծախուոր փախուստ, ծախոցաց, եւ ծախուածներն ալ ձորդերով հաստատութեան պիտի վաճառէն կամ ատամբից, ծախուծաց լինոցին ալ տալէ առաջ տէրութեան վճարած տուրքը դարձնել պիտի վճարէ։ Միայն թէ, արդէն եւ այն ամսուքը տարին 100000 լիրա հասնի կը լինի, մենաշնորհութեան վճարած տարեկան գումարէն պիտի զեղչի, այսինքն մենաշնորհութիւնը փոխանակ 400000 լիրա վճարելու՝ 300000 լիրա պիտի վճարէ։

Երկուշաբթի օրը Օսմանեան դպրոցական նաւ մի Հարիւր հօխայի չափ ծխախոտ Պէօյիւ բուէրէ հանած փախստան, մենաշնորհութեան գէտերը վերայ հասան եւ ծխախոտն առեւանգելու դրաւեցին։

Ռուսիկանութեան — դռնէն եղած պաշտօնական ազդ. մի կը ծանուցանէ թէ Օդ — Մէյտանի կողմը ծխախոտի մենաշնորհութեան երկու գէժ բաղդնեաց լինելոյն բարբ զոր ամենէն առաջ լէվենթ թույմ առած էր, ձերբակալուած է։

Ռուսիկանութեան պաշտօնէից խմբագրով որ ծխախոտի մենաշնորհութեան գէտերէն ոմանց դէմ անդիմադրելի, դանակ մի առ. մի քննութեան ենթարկեց, յառաջ բանած որ, դզիպ մի ձեռաց։ Հետեւաբար այն գէտերը որք դէմ անգնալ ունին պիտի վճարուին։

Իզմիրէն եկած հեռագիր մի կը ծանուցանէ թէ Նազարէթեան Օհանեան Պատրիարքին, միշտ ձորդերը հանած մամանակ, խոտոր էջ ընդդիմադրելութիւն դոյլ է, իզմիրի յայնկէն՝ Յովսեփեան խնդիրին մէջ մեր պատրիարքաց եւ որը եղբայրաղաց համակիր չգտնելուն պատճառաւ։ Այսօր յոր կերպէն դուրս կրնէ, բայց ձագովրդը հաշտեցնել, թշնամանքներով եւ վիրաւորել ընդունելին զինքը, եւ զին կը թողուն որ չմեկնի։ Արձակուած խնդրամանքներուն մէջ նաեւ Թաւաուէ եւ Մասիսի բառերը կը բաւէին։

Ինչպէս որ երէկուան թուով ծանուցած էինք, Ցանոց Մինոքը Պուլղարաց եկեղեցին իր համախոհ եկեղեցականներով եւ աշխարհականներով Օրթագիւղ եկեղեցիէն հեռանալ հրամայելով։

Իր վճռագրին մէջ կրսէ թէ Բռնաւոր եկեղեցւոյն մէջ ազգի եւ ցեղի խտրութիւններ դնելը Ս. Առաքելոց եւ Առաքելոց վարդապետութեանց ինչպէս նաեւ տիեզերական ժողովոց կանոններուն հակառակ է. հետեւաբար հերետիկոսութիւն է։

Կրսէ թէ Ս. Առաքելոց եւ Առաքելոց վարդապետութիւններն այսպէս խզմամբ ժամանակ, յարգող Ս. Հայրերն կին մ'ունենալոյ արդէն կին մ'ալ առնլու հակաքրիստոնէական սրբանայնութիւնն՝ նոյնպէս խզմամբ թեամբ զղջալ չանոյն, մեղքերին ընթերցող Ս. Առաքելոց այն բազմաթիւ վճիռը որ կրսէ. «Որ ձորահէ զկին օիւր առանց բանի պոռնկութեան եւ առնուցէ այլ շնայ»։

Խզման Ս. Հայրերը պէտք է ջլին որ յունական եկեղեցին Բռնաւոր այս վճիռն հնազանդ ստանալն

ընելոյ եւ շնութիւնը զաշխուելոյ անքարոյական մոլորութեան մէջ է ։ մոլորութիւն, որ Փրկչասոսի եկեղեցւոյն մէջ ազգի եւ ընդի խռովութիւն դնելէ բազմապատիկ ծանր է ։ Եթէ Թուլղարներն ալ իրենց վերայ հերետիկոսութիւն դնեն եւ զիրենք ուղղափառ եկեղեցիէն դուրս հրատարակել ուզեն, կարծենք թէ այս կէտը միայն բաւական է ։

Կ՚ըսուի թէ Յունաց մեծ Սինոդը չորրորդ անգամ պիտի գումարուի օրթոտոքս եկեղեցեաց ըլլալիք շրջաբերական կոնդակին խմբագրութեան համար ։

Հա Թիֆլիսի խօսքին նայելով, վէհ. Սուլթանն եւ տէրութեան նախարարները փաղչենելով պիտի գրուին հաւաքոյթ փոխանորդ բնակիչ չեղած արքայութեան բաղձանք ։

Շաբաթ օրը Պետական խորհրդոյ նախագահ Քեարի Բէյին փոխանորդ տէրին Աչըգ եւ Բուլղար գնացած հանձնոյ չէր կուշունք մի սաստ իր Պէղիզի ատրանին մէջ ։

Կը ըսեն թէ Ֆրանսական մենախնամութիւնը տարեկան 15-20000 լիրա տալով Բաղէշին ու Բէյրութի ալ իր պաշտօնութեան շրջանակին մէջ անցունել ուզեր է, եւ ձեռնարկութիւնը քննութեան առնուած է Պետական խորհրդոյ մէջ ։

Պոնպայէն հեռագրով լուր եկաւ թէ Ցիլոնի գաւառին մէջ ծանր երկրաշարժներ պատահած են ։

Այս դէպքին վրայ հեռուելով անգլիական կառավարութիւնը Պոմպէյէն կուսակալ գնաց ։

Գարատողի սահմանները վերջին անգամ պծուած ժամանակ հանդուեցաւ եւ որոշուեցաւ որ փոքրիկ երկրամասը Պօնիոյ գաւառին կը վերաբերէր ։ Սակայն Գարատողէն եկած ապստամբները յաճախ յիշեալ երկրամասին մէջ մտնելով բնակիչները կը կողոպտէին ։ Այս յարձակումներին յիշեալ երկրամասը պաշտպանելու համար որոշուեցաւ սահմանագլուխ մի զինուորական պահակատուն շինել, բայց Գարատողցի նոր հպատակները պահականոցը շինող Օսմանեան զօրականաց վերայ յարձակեցան ։ Զօրականք այս յարձակումէն վանելոյ համար զէնք գործածելու հարկադրեցան ։

Երբոր սոյնք յարձակողաց հետ կռուի բռնուած էին, Չէրքէզները Օսմանեան զօրախմբերէն իմանալով իրենց բնիկներուն օգնութեան փութացին, եւ Գարատաղցի հրոսակները քանի մի մեռեալ եւ վիրաւորներ հոն թողլով ի փախուստ դարձան ։ Ներսէսեան զօրքերն ալ քանի մի մեռեալ ունեցան այս կռուոյն մէջ ։

Այս լուրը հեռագրով Բ. Դրան հաղորդուն պէս Մեծ-եպարքոսն հեռագրեց Գարատաղի իշխանին յորդորելով որ սահմանագլխին վերայ այսուհետեւ այսպիսի անկարգութեանց չհանդուրժէ ։ Մեծ ուշադրութեան ըսէ ըսաւ թէ ոչ ծանր պատասխանատուութեան ներքեւ կ՚ըլլայ Գարատաղի կառավարութիւնը ։

Թէմնսկի (?) ըէյլ քանի մ՚ ամիսներ ընթացքին մէկ քանի գաւառներ մէկնելու համար Զար-ատի մէյնավայրերէն մէջ գտնուած հին ժողովուրդները կատարել ուզած էր ։

Յիշեալ ժողովոյն մէջ վիճելոյ եւ զինեալի հասարակական օգուտներուն վերաբերեալ քանի մի հին ժողովուրդներ գտնուելով, խոստիւ

կառավարութիւնն յատուկ գործակալ մի թուղթով գրկած էր զանոնք գնելու համար ։ Բայց մինչեւ որ գործակալը հասնէր, ժողովուրդները անգղիացի ընկերութեան մի վաճառուած էին, ուստի խալական գործակալը երկու ժողովուրդ միայն կրցաւ գնել թուրքի կառավարութեանը, եւ մի նացեալները գնելոյ համար ալ անգղիացի ընկերութեան հետ բանակցութեան մտած է ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ԽԱՉԱՁԵՒ ՈՍԿԻԻ (?)

20 անդամ չորեքշաբթի իրիկուն			57,30
21 » հինգշաբթի առաւօտ			
կոյսուեղալ		—	—
կէս օր		—	—

		Կ. Պօլիս 18 մարտ	
Ստերլինկ ժընէրալի իրմէնք Անգ. լիր.			44,13
Գրէալի	»	Օսմ.	» 15,16
Գրէալի Օսմ—Թիւրք			40
Նրիգամուգնաց	»	Ֆր.	188,
Փոխ. 1863	»	»	349
» 1865	»		357
» 1869	»	»	324
Թրամուէյ		Օսմ. լիր.	43,18

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՆՈՐ ԴԱՆ (?)

Օրագրի Սպասր Ֆալի մերձաւորէ անդիմանի Մոդով իւր ճնորհոյն գէմ, քը ցոյց կը տայ երեքշաբթի առտու Օրագրոյ մէջ Մասխեաց Այրարատեան աստղագրութեան, եւ իւր հանդուծանօթ ցուրը խմբագրութեան մէջ գծուած վերժանն ալ ի Հրապարակ կը հանէ Նոյն անդուստեան լրութեանն որով երկու տարիէ ի վեր վիճական առարկայը կ՚ուղղուէր ։

Հարկ չէ ըսել թէ իր կողմէ ընտրողին ականատես լեզու է այս անգամ ալ զօրհուած ։ այնչափ թէ Մասիս ազգին մէջ գտէ եւ խորհրդականք նախերգներուն քնոյն եւ գործիչն է միայն* ։ եւ այս վերջին օրերս (ամիս առ կէս սաստ) ներթուած ատրապատկի նոր գանձ մ՚ ալ զարձեալ երկրան եւ գործիք եղեր է ։

Ընդհանուր ժողովոյ օրուայ 25ին նարինն մէջ 16 երեսփոխանաց ստորագրութեամբ առաջարկութիւն մի ներկայացած է, որ Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն երկու տարիէ ի վեր խնդրոց կարգն անցած բայց մինչեւ այսօր երեսի վերայ մնացած ըլլալը նկատելով կառաջարկէր ձեռնհաս երեսփոխաններէ բաղկացեալ յանձնաժողով մի յանձնել, որպէս զի վաղ ընդ փոյթ կատարելով Ընդհ. ժողովոյ ներկայացնէ ։

Այս առաջարկութիւնը դաս է կոչէր, եւ դաս լինելը Թ. Ֆալին իր անձին խորատեսութեանը նշմարելով կըզգուշացնէ երեսփոխանութիւնը որ բռնուած թակարդին մէջ չիյնալու վասն զի եթէ Ընդհանուր ժողովը Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն իւր մէջէն իւր փոխանորդութեան արժանի ձեռնհաս անձանց յանձնէ, իւր նիստերն այլ եւս չիյնար չարունակել եղեր, եւ Սահմանադրութիւնն ալ յաւիտեան Ընդհանուր ժողովոյ ձեռքէն յանձնուի եղեր ։ հապա եթէ, ընդհակառակն, ներկայ վիճակին մէջ մնայ,

* Ֆալի-Մասխաց քանի մի սատաելը որպէս թէ բռնած է եղեր ։ Այն սատերուն ամենն ալ ճշմարտութիւն են, որոց կը կը վկայեն Ընդհ. եւ Քաղաքական ժողովոց ատենագրութիւնները, զորս ուզողը կրնան աչքէ անցունել ։ Բայց Ֆալիի համար անոնք ալ խորգովուոյ են ։

ապրինքն՝ եթէ յաւէտ ընդհանուր ժողովոյ բաւ առ բաւ եւ կէտ առ կէտ վերաքննելու գլխ մէջ մնայ, մինչեւ որ երկու տարիէ ի վեր փորձի ցուցուց՝ չաստով կը լմննայ եղեր ։

Աղա Թ. Ֆալի չարակրատանաց բովանդակ խօսքը։

Այսպիսի անհեթեթ եւ այլանդակ խնտամտութիւն մի գրով եւ ստորագրութեամբ ի հրապարակ հանելոյ համար՝ բաւական ամօթ երեսպէտք է, Բայց երբոր մտածենք թէ գրողն սրտէն իւր հրաշափառ խորատեսութեամբք ամենուն ծանօթ եղող անէրն եւ անպատկառ Ֆալին է, չենք զարմանար եւ իւր արժանի հաստ ցանի մի միայն կրնայինք խնդն, այն է՝ ամէն պարկեշտ մարդոց արհամարհանքը։

. . . խմբագիր ։

Օրագիր անցեալ օր ամուրի եկեղեցական համար քար մը գլորեցուց ։ Մասիսի նամակագիրն ալ արձագանք եղաւ ։

Երկուքին բաժիններուն մէջն ալ ճշմարտութիւններ կան, սակայն կըցըքին կըլլ կը միայն ըսելով եթէ անոր աչաց լոյս տալու կարողութիւնը չունենար, զայն խեղդամահ եւ վերացուցէք զաս՝ ալէկ բան մի ըրած չէս ըլլար կարծեմ։

Թէեւ Մասիսի նամակագիրը՝ ամուրի եկեղեցականներուն անուլ վիճակի մէջ գնելը գործին համարած էր, սակայն գիտնալու է որ՝ իւր գաստուածը չարաչար գործածած է ։

Նախ, այդ անձինքը՝ այդ վայրենի կացութեան մէջ ի՞նչ օգուտ պիտի կրնան մատակարարել մարդկութեան ։

Եւ միթէ կարելի՞ է որ քնութիւնն իւր աղքեցութիւնը չներգործէ՝ ասոր ալ վերայ, թէ առանձնութեան մէջ եւ թէ այլուր ։

Վանքերը երբեմն բաժն էր ։

Ո՞ր վանքն է որ յարաբերութենէ զուրկ է ։

Երուսաղէ՞մ, Արմա՞շ, Մու՞շ, Կեսարիոյ վանքը, Էջմիածի՞նը. — ո՛չ տարբէքն ամէն վանքերուն ալ նոյն յարաբերութիւններն ունին ։

Պա՜հ, մի նմանցընենք որ վերացնենք ամուրի եկեղեցականութիւնը։ Սակայն ազգային գաւառաց հասարակութիւնները, վանքերը եւ անոնց ամփակալութիւնները՝ ո՞րոնց յանձնենք ։

Քահանայի՞ց. — Նոցա ծախքերը չատ են։ Ազգը կարող չէ տանիլ ։

Աշխարհականա՞ց. — անոնք արդէն զբաղեալ են ընտանեկան հոգերով։ Հետեւաբար չեն կրնար երկու տէրանց միանգամայն ծառայել ։

Ուրեմն կարելի է, եթէ ազգը ուզէ վանօրայքն եւ իւր սեպհական հասատուութիւնները խանգարել։

Արդ, քանի որ այսօր Ազգը իւր վանքերն հաստատ պահել կ՚ուզէ, կարելի չէ՛ ո՛չ անոնց բարձումը եւ ո՛չ ալ զանոնք անդամ վիճակի գատապարտելը, այլ անոնք ընկերութեան մէջ պիտի ապրին, ընկերութեան հետ պիտի գործեն յօգուտ ազգին, թէեւ դպրութիւնն ալ իրենց կոչման պարտաւորութիւնն է։

Բայց անոնցմէ հրեշտակութիւն պահանջելն ալ անիրաւ եղերաւորաց մ՚է, վասն զի անոնք ալ մարդ են միայն սպա ։

Պահանջենք անոնցմէ այնչափ, որչափ որ կարելի է պահանջել մարդէ մը։

Չմոռնամ ըսել որ մի Միաբանութեան Մասիսը գասելու համար մարդ սովորել պէտք է ։ . . .

Սակայն գրութիւնս մ՚է, զոր արդի

ամուրի եկեղեցականք չատհանեցին, այլ սահմանելով դասեն։

Եթէ տարաբէն այս գրութիւնը բառնալու խոտ փափաքն գըտելի պէտք մը կայ, պէտք չէ որ անոնց մէ պահանջենք, այլ մեզնէ սկսելու ենք։

Ուրեմն սկսինք յառաջ մեր ազգը յափենք, որպէս զի մեր ձեռնարկը հըլլայ՝ որ յուսի հետեւանք ունենայ, եւ ապագային մէջ մեր ձեռքը պատրաստած ըլլանք մեր դաստիարակութեան կինքը ։

Մենք գանոնք չատ պարագաներու մէջ կը գտնենք, կ՚արհամարհենք, բայց եւ այնպէս յիշելու ենք որ զանոնք մեր [illegible] անուանելէ՛ ալ բնաւ զատված չենք։

Եթէ մենք մեր գլխոյն [illegible] կըսեմք, մեր Մարմինն ի՞նչ անուն տալու ենք . . .

Այսօր անոնց [illegible], պէտք եւ այլեւ չատ բաներ կըսեմք։

Վաղն ալ նոյն անձանց ԸՆՏԻՐ ՍՈՒՐԲ, ԱՆՄԵՂ, ԱՆԱՐԱՏ ըսելէ յետ հրաժարիր ։

Մենք թո՛ղ, այնպէս ըսեմք, առաքինութիւն անոնցմէ անձինք մեղ ինչպէս կուզենք՝ թո՛ղ այնպէս ըսենե ։

Այս անգամ այսչափ ։

[illegible]

Ատրպատական 1872 մարտ 15

. . . խմբագիր ։

Ցանկալի ուրախութեան որ մ՚էր քաղաքիս հայ հասարակութեան համար անցեալ գիշերն որոշ օրանց, երբ Նիկոմիդիոյ Մխիթարեան վանահայր Ներսէս Էֆէնտի հոս հասած որը դաղղիական պաշտօնէից բարեհաճութեամբ խրախուսանօք այցելութեամբ տօնակատարութեան մասնակցեցան ։ Այսինքն հրաւիրի էր նոյն վանականութեան ցուցած մարդասիրական փափաքը ։ ազանչելի էր, արդարեւ, իր ներքին մարդկային տեսած այն մեծ եւ հաշտարարութիւն ըրած հաւատարութեան մէջ հասարակ ազգը, ուսումնասիրութիւն եւ բարոյականութիւն կը բարեր ։

Ընկերականութիւն հասարակաց օգուտ եւ յառաջդիմութիւն յինքնանօրդ խիստ մեծ եւ խորհրդաւոր նշանակութիւններ ունէին իրեն համար։ Եւ հետեւաբար անոնց երեւոյթն իր ուղղին արտին միակ անոնցն էր, անոնց մէջ որ կը գտնէր եւ կը միայն ազգին յանուած սկզբունքներէն եւ իմաստութեան երկրպագեան կանոնին. պատշաճ բաց ամբողջն վրայ ունեցող կը փայլէր որով մարդկութեան կոչերն արդար եւ ներքնական արժանութեան եւ անոնց ըլլալ երբամիկ կոչումեան ներկայացուցիչ կը հանդիսանայ։

Իսկ այս սկզբունքը ընութեան ընտիր ընտիր հօրը պարզապէս է։

Այսպէս նոյն փութեւթիւնը գաղթածներ առ ազգային ցուցած միայն քոյր եւ մարդասիրական օգնէն զոչ յըլլալով խոստացաւ ամենքերէն հրամանք ընտրուած մի խորհուրդ առ մանկունին, այս մեծ տօնախմբին մ՚է. եթէ յառաջ այս խնդութիւնը վայելելու ըլլալ կը կործանէր որուն համար կանուխէն ազգային մեծ ձեռնհասութեան հասատուներ հրաւիրուած կը յայտնենք։

Նշանաւոր է նաեւ փոխ—առաջնորդ Գերապատիւ Պօղոս վարդապետի մասին ցցացած ջերմ չնորհակալութիւնը, որուն համար, յոր ընդհանուր հասարակութեան անհետ հանդէպ հաւատարիմ երեւելի է, կեցցէ կեցցէ ազգային գործոց համար նորին խնամարթինեն հակազդեան չնորհ հայրենիք գիտակցութեան բարեկեցիկ մը չնաւթեան համար որ կենդանական եկամուտ մը պիտի բերէ ազգին եւ մեծ պատուաւորութիւն մը ուսումնասիրական յառաջադիմութեանց եւ ծախսոց առաւելութեան

յաղթելով՝ օգտակար եւ ընտիր ուսման ուանդման օգնող առիթ մը ։

* * *

Իզմիրի գիւղորայն դպրոցին ուսուցիչն բժիշկ Քէչիչեան Մեծ. Արթին մէջ՝ հանգուցեալ Պօղոս արքեպիսկոպոսին յուղարկաւորութեան հանդիսին վերայ հետեւեալ ատենաբանութիւնը գրած է մեզ ։

« Հանգուցեալ Սրբազանին փոխանակ օրը (ահա 9 յայսմ) իւր փոխանորդ Արժ. Գէորգ ծայրագոյն վարդապետը եւ Քաղ. Ժողովոյ մեծապատիւ անդամը յատուկ բոլոր եկեղեցական ու քաղաքական պաշտօնեաներուն եւ քրիստոնեայ եւ հրեայ ազգաց իշխանաւորներուն եւ բոլոր չէզոքական քաղաքական դատուն հրաւիրագիր ղրկեցին հետեւեալ օրուան կէսօրէն յուղարկաւորութեան հանդէսին գտնուելու։ Միւս կողմէն հանգուցեալ սրբազանին մարմինը յուղարկաւորութեան համար պատրաստուած սրահին մէջ դրուեցաւ։ Առաւօտուն Սուրբ Ստեփաննոս հոյակապ եկեղեցւոյն զանգակները հանգուցելոյն մահը եւ յուղարկաւորութիւնը գուժելով ազդ տուին եւ հետզհետէ բոլոր եկեղեցեաց զանգակներն ալ առաջիններուն հետեւեցան։ Այն միջոցին վերջին կարգադրութիւններով Հիւպատոսներուն եւ բոլոր կառավարական անձանց ուղարկուած պատուոյ պահապան զինուորները ու Վարժարանաց աշակերտները ու ազգային շատ մը ժողովուրդ եկեղեցին լեցուցեր էին։ Հոգեւոր կարգադրութեամբ յուղարկաւորութեան թափօրը եկեղեցւոյն դուռէն սկսեալ մինչեւ սրահին դուռը կարգաւ շարուեցաւ, իւրաքանչիւր կարգ աւելի ու աւելի պատկառելի։ Ժամը ճիշդ 2-ին հանգուցելոյն մարմինը եկեղեցի փոխադրուեցաւ։ Եկեղեցւոյն մէջ սգոյ պատարագէն ետքը Արժ. Հայր Վարդապետը սրբազանին դագաղին առջեւ կենալով յուզիչ քարոզ մը խօսեցաւ. վերջէն յուղարկաւորութեան կարգը կատարուելով մարմինը գերեզման իջեցուցին։ Բոլոր ժողովուրդը արտասուալից աչօք իւր սիրելի հովուին վերջին համբոյրը տալէն ետքը ցրուեցաւ։ Եւ այս ամենայն տեսնողները խոստովանեցան թէ այսպիսի փառաւոր յուղարկաւորութիւն մը մեր քաղաքին մէջ 100էն աւելի տարիներէ ի վեր տեսնուած չէր։

Ինչ որ շատ եւ մեծապէս հանգուցելոյն անմոռանալի յիշատակը կը պատուէր, այն էր իւր գիտնական եւ մեծ ձիրքերը, որ մանաւանդ իւր կրթական կարգադրութիւններուն մէջ յայտնի էր։ Ազգային վարժարանաց նախանձախնդիր Հայրը Լուսինեանց Սուրբ Կարապետ եւ մեր հրապարակին վերայ պատուական իրենց շինուած հոյակապ վարժարանը՝ իւր հոգածութեան մնայուն յիշատակն է, ինչպէս նաեւ այս յուղարկաւորութիւնը։ Զի մանաւանդ ի վերայ իւրոյ խնամոց (որ անձնազոհ քաջութեամբ եւ մտադրութեամբ մեր այս քաղաքին եկեղեցականին յուղարկաւորութեան հանդէսը իրենց ներկայութեամբը մեծարեցին) ազգային եւ կրօնական շնորհակալութիւն մասնաւորապէս Մեծապատիւ էֆէնտիին՝ որ հանգուցեալ Հայրը եկեղեցին պատարագի ատեն տանելու կարգը պատրաստեց եւ տաճարին դամբանականն ալ խօսեցաւ եւ հանգուցելոյն հոգւոյն համար մաղթանք մատուցանելով սրբազնին եւ այլոց՝ Վեհափառ Ձեր իմաստութեան խորհուրդ Պօղոս արքեպիսկոպոսը ալ իւր եւ Նախախնամութեան անգանգնելի վճռոյն հնազանդ էր մինչեւ ի հող գերեզմանին խոնարհելով, որով իւր եւ յաւիտենականութեան աշխարհն մտաւ։ Քանզի մեր կենդանեաց աշխարհիս մէջ մեռելներուն կը յանձնէ որ հանգուցեալ սրբազանին քաղաքը անցնելէն յետոյ Ազգային Սահմանադրութեան արտաստութեանը համաձայն մեր սիրելի Իզմ-

րի ազգայինք փափաքելով եւ արդէն առանց ծերք եւ երիտասարդք միաբանութեամբ եւ եղբայրական սիրով արժանաւոր եւ ազգասէր առաջնորդի մը քաջարիութեանը կը ձեռնարկեն թէ Իզմիրի վիճակին եկեղեցական բարեկարգութեան պահպանութեանը եւ թէ ազգային վարժարաններուն յառաջդիմութեանը հոգալու համար։

Հանգուցեալ Ս. մեծ իշխանը թէ եկեղեցին մէջը եւ թէ թափօրի առեն զօրքը՝ իր աջէն կը տանէին պարգեւով բարձր վրայ դրուած։

Իզմիրէն առ Մանզումէ գրուած նամակի մը մէջ կը կարդամք թէ հանգուցեալ Պօղոս սրբազան 500 ոսկի եւ 15ական ոսկինոց երկու ոսկեսանդ (կտակով) հիւանդանոցին, 20 ոսկի քահանայից միաբանութեան եւ 20 ոսկի ալ Իզմիրի Աղքատախնամ ընկերութեան կտակած է։

Տփխիսի Մշակ լրագրին թերթին օգոստոս 31 թուոյն մէջ հետեւեալը կը կարդամք։

Ալէքսանդրապօլէն հաղորդուած է մեզ Գ. Պ. Ց. Ղազարեանցը օգոստոսի 21 ին որ Գէր. Ներսէս եպիսկոպոս Վարժապետեանը ժամ երկու չարած է Ախալցխայէն եկած է այդ տեղ։ Այս կիւրակէ պատարագիչ եղաւ մայր եկեղեցում. որ տեղ եւ քարոզ խօսեց, գովելով Հայոց Ջերմեռանդ հաւատքը, յորդորում էր նոցա սէր ունենալ դէպի ուսումն եւ տալ զաւակաց կրթութիւն։

Նոյն թղթակիցը հաղորդում մեզ եւ հետեւեալը։ Ալէքսանդրապօլը եւ թէ շրջակայ գիւղերից գաղթականութիւն այժմ նորա տեղ տիրապետում է սաստիկ չորութիւն, որից եւ առաջացած են ժանտ տենդ, որը անխնայ կոտորում են մարդիկ։ Դորա պատճառը հացը կլիման թանգացաւ։ Խեղճ գիւղացիք, որք յայս ամենին այս տարի արտերով կերակրել իրանց դերդաստանը եւ փոքր ինչ պահպանելու փաճառականներին տուրքը խնայելու համար մեծ ահաւորութեամբ կրկնապատկում են պարտքերը։ այժմ արտերի խորքերից անքաղցած ձեռքերը ծոցին չլցուած են դեռ ու զէն ապրուստ ունենալու։

ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻՆԿԻ ՏՈՒՐՔ

1871—1872

ՑՈՒՑԱԿ 27

Նախորդ հրատարակութեան գումարը	94.775
Մեծապատիւ էֆէնտիք	
Միսաք Մերկիկեան	75
Ցարութիւն Ալէքսանդրեան	75
Կարապետ Քարամանեան	75
Աբրահամ Քարաքաշեան	75
Մանուկ Աշճեան	75
Յովհաննէս Ալթունեան եւ ը.	50
Խաչատուր Բալթազեան	75
Ատեփան Ալեքսեան	75
Աբիգէն Աշճեան	75
Աւետիս Գօրանեան	75
Մ. Սարգիս Կարապետեան	25
Նշան Շահինեան	75
Գրիգոր Բարսեղեան	75
Յովհաննէս Գույումճեան	75
Արիստակէս Աղեքսանդրեան	75
Խաչատուր Դավրիչեան	75
Յարութիւն »	50
Մ. Սարգիս Ալեքեան	75
Յովհաննէս Նուրեան	75
Գէորգ Կարապետեան	75
Տիգրան Եագուպեան	75
Դէորգ Բաստեան	75
Մ. Սերովբէ Բաբթալեան	75
Քէնտէր Դաւիթեան	25
Յակոբ Դաւիթեան	25
Յովհաննէս Կարապետեան	25
Յակոբ Կարապետեան	25
Մելքոն Բահրճեան	25
Յովհաննէս Դեմիրճեան	25
Թորոս Պօղոսեան	25
Միհրան Պէզազեան	25
Գէորգ Սիմոնեան	25
Սահակ Բարսեղեան	25
Յարութիւն Մարգարոֆ	25
Սիրաքէ Յարութիւնեան	25
Սարգիս Նիկողոսեան	25
Խաչատուր Թագւորեան	25
Աստուր Մարտիրոսեան	25
Խաչատուր Թագւորեան	25
Մինաս Թաղէսեան	25
Տիգրան Ալէքսեան	25
Վահան Յակոբեան	25
Միքայել Գրիգորեան	25
Սարգիս Ճանիկեան	25
Յովհաննէս Յարգիսեան	25
Տիգրան Գրիգորեան	25
Կարապետ »	25
Գաբրիէլ Գէորգ	25
Պաղտասար Յովսէփ	25
Պետրոս Պօղոսեան	25
Խաչատուր Գէորգեան	25
Նահապետ Ս. Իւթիւճեան	25
Սիմէոն Բիլէճեան	25
Համբարձում Մանուկեան	25
Դաւիթ Մանասեան	25
Յարութիւն Անտոնեան	25
Մելքոն Պէշիրեան	25
Թորոս Համբարձումեան	25
Տիրոն Էսկօբեան	25
Յակոբ Թագւորեան	25
Պօղոս Պօղոսեան	25
Յովսէփ Յարութիւնեան	25
Աստուր Թորոսեան	25
Միհրան Կարապետեան	25
Սարգիս Եզնիկեան	25
Յովհաննէս Կարապետեան	25
Մինաս Դաւթեան	25
Գաբրիէլ Կարապետեան	25
Նահապետ Գէորգեան	25
Յարութիւն Ալեքսանեան	25
Դանիէլ Շահեան	25
Միքայէլ Խաչատուրեան	35
Նիկողոս Տօնիկեան	25
Միքայէլ Յովհաննէսեան	25
Տիրան Առաքելեան	25
Զաքար Գրիգորեան	25
Պարգեւ Պետրոսեան	25
Յովհաննէս Գէորգեան	25
Լեւոն Աճկեան	25
Գրիգոր »	25
Մ. Ղուկաս Թորոսեան	25
Յակոբ Լութֆեան	25
Գումար	97.925

12 սեպտ. 1872

ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլիս

Ի Դիւանէ Ազգ. Վարչ. Տնտ. Խորհրդոյ

Գանձապետ

Յ. Ղազար Մ. Հէքիմեան

. . . Էֆէնտի .

Պատուական լրագրոյդ 1268 րդ թուոյն մէջ Նէյիկէլեան փիլիպպոս, Միհրան եւ Պօղոս էֆէնտիներուն համար գրուած 25 ական ղուրուշ նշանակուած է, փոխանակ 75 ական ղր. ըլլալու. ուստի կաղաչեմ ներկայիս որ յաջորդ թիւերնուդ մէջ սխալս սրբագրելով հրատարակել ինչ որ է։ Մնամ յարգանօք

Գ. Ք. Հէքիմեան

Հավաքիչ Ազգ. ուղղակի տուրքի

ՀՐԱՒԷՐ ԲԱՆԴԻ

Սուրբ Ամերիկայի միհրական նաւուն 82րդ անդամը Նիւ Եորք Դուլսոս ամսոյն անօրէնութեամբ կորուստի եւ վնասն բաւական քաղկացեալ ընկերութեան անդամներէն թիւ 71408 անպիտան Ամերիկայի 40000 թալէր վաստկած է, որոյ կառավարական զինքը վար իջեցուց նախ միայն զատ 33800 թալէրի գումարը Դելաւերի անդամներէն Գ. Հ. Բլումֆէլտի 0/0 1 1/4ով եւ մէկ թալէրի 16 ղ. ուղղակի հետեւանք յիշեալ Դուկաս վրան կերցել տուած եւ 5340 լիրա ստեռլ. եւ 2 միլիոն ձեռքէ բերած ըլլալով կ'հրատարէ յիշեալ ընկերութեան բաժանորդները որ իրենց բաժնետոմսերն ի Պոսթէն քաղաքին թիւ 26 նոր գրասենեակը ներկայացնեն եւ իւրաքանչիւր բաժնի պատկանած 106

մր. ստրլ. եւ 4 միլիոն ընդունին։

1872 սեպտ. 20 | Դուկաս Եոլթոն

ԱՐԱՄԵԱՆ

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1873

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Կը ծախուի մանաւորապէս ի Գըրատան Գրավաճառ Պաղտասար աղային Սրապեան, ի Մէրճան Չարշի թիւ 29, ի այլ Գրավաճառաց քով։

Գին անգինջ ճառ մէկ Թալար:

Այս տարւոյ Արամեան Տարեցոյցի մէջ՝ եկեղեցական ամեն տաւ թիւնք, ինչպէս Օրհնութիւն, Հարց, Մանկունք, Ստեղի, Համբարձի եւ այլն, բոլորն ալ նշանակուած. Եւ Ամենայն Հայոց Պատրիարքարանի կողմանէ վաւերացած է հետեւեալ Պաշտօնական Նամակաւ։

Մ. . . . . Սիրելի.

Ձեր յառաջիկայ 1873րդ Տարւոյն համար խմբագրած Օրացուցի Տօնական մասն քըննելով հարկ եղած սրբագրութիւնն ըրինք եւ առ սոյն կը հրամայենք Ձեզ այսու Պաշտօնական գրութեամբ ի Տպագրութիւն

Օրհնաբեր

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

ԽՐԻՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս 18 Օգոստ. 1872

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Պատրիարքարանին Հայոց

Առ Մ . . . . . .

Ճանիկ Արամեան

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Յաջողութիւն պատրիարքացն երուսաղէմի՝ Յակոբայ Ջուղայեցւոյ Առաջելոյ ոխակալ մինչեւ զմեր ժամանակ. եւ շարունակութիւն Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցւոյ—Հովուապետաց ՚ի սորոյն Թադէոսէ եւ Բարթողիմէոսէ մինչ ՚ի Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայոց մեր։ Այս ընտիր գործը որուն մէջ բաւական հնութիւններ ալ կը պատմուի, աշխատասիրած է Երուսաղէմի միաբաններէն Արժ. Բանասեր վարդապետը եւ այժմ Գաւառական Եղբարց ամսոյանէն ՚ի լոյս ընծայուած է։ Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով ՚ի գին հինգ ղուրուշ։

ՊԱՏԿԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Այս օրուն եւ խորհրդաւոր պատկերը, որ Մեծ. Ճանիկ Արամեան փաբերու եւ Լոնտոնի Թանգարանաց մէջի Պարթեւական եւ Հայկական հնութիւններէն հաւաքաբար յօրինած եւ ի լոյս ընծայած էր 1861ին, ժամանակէ մ'ի վեր սպառած էր, եւ ահա վերստին ՚ի լոյս կընծայուի Մեծ. Ճ. Արամեանի կողմանէ, աւելի մեծ գծիւք եւ կարեւոր հավելուած սրբագրութեամբք։

Այս պատկերն երկու տեսակ գին ու տպաւ ունի եւ կը ծախուի մանաւորապէս ՚ի Գրատան փարիզու (Զաքմաքճըլար եօքուշու, Ցինկրեան խան թիւ 13:

Կը ծախուի նաեւ Մարգարեան եւ Գաֆաֆեան գրավաճառաց. քարտին ընտիր տեսակը՝ 8 ֆրանք

» Պարզ տպագրեալ 6 ֆրանք։

ՃԱՇԱԿՈՐ

ՍՈՓԻԻՃԸ

Նատարեալ և հեղինակ [illegible]

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տ. Գ. Փափազեան

Որ ծախու կը գտնուի Գալաթայի մէջ՝ [illegible] [illegible] վաճառատուներու մէջ և ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Գին 100 փարա

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կոստանդնուպոլսոյ զօրանոցաց պէտքին համար 140,000 օխա մսի կը պէտք ըլլայ. անոր համար 14 1/2 ամիս տևող [illegible] մրցման կարգաւ, և այս մասին [illegible] ծախու պիտի ըլլայ հոկտեմբերի 21ին, ի Տօփ Խանէ։

Ուստի փափաքողները պայմանները տեսնելու համար [illegible] կրնան [illegible] ի Տօփ Խանէ [illegible]։

16 սեպտ. 1872

Ի Դուռն Սերասքերութեան

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՍՈՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐ

Այս ընկերութիւնս ի Փարիզ գործակալութիւններ (աճէնթա) ապահովութիւն ունի ծովային, նաև ցամաքի վրայ վաճառք ապահովելու։

Ամեն վճարման տեղեկութեան համար դիմել պէտք է ստորագրելոց.

ՀԵՐՄԱՆ ՀԱԼՊԻՆԿ — ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ԲԷՐՄԷՋ

Ընդհանուր Գործակալ — Գործակալ

Գալաթիա Պանքաճըլար [illegible] Ի Պահճէ գաբու

[illegible] Թիւ 3 — [illegible]

Խմբագիր—Տնօրէն

Ռ. ՓԷՇԻՆՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

[illegible]

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1872 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 16 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ Ի ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՎՈՍՓՈՐԻ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

ժամ Թիւ — Եւրոպական եզերք

12 15 1 Ենիքէօյէն Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Պէյքօզ, Ենիքէօյ, Էմիրկեան, Ռ. Հիսար։

12 30 33 Ենիքէօյէն Մէզարպուրնու, Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Ենիքէօյ, Գանտիլլի, Ռ. Հիսար, Պէպէք, Պէշիկթաշ։

1 23 Ռ. և Ա. Գավաքէն Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Ենիքէօյ, Իստինիէ, Էմիրկեան, Ռ. Հիսար, Պէպէք։

1 45 32 Ենիքէօյէն Մէզար, Պէօյիւքտէրէ, Թարապ. Ենիքէօյ (ուրբաթ օրերը Էմիրկ. Ռ. Հիսար, Պէպէք)

2 20 Իսմէթի և Անատոլու Գավաքէն Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Իստինիա, Էմիրկեան, Ռ. Հիսար, Պէպէք, Օրթագ. (բացի ուրբաթէ)

2 40 18 Ենիքէօյէն Մէզարպուրնու, Պէօյիւքտ. Թարապիա, Ենիքէօյ, Գանտիլլի, Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւուտքէօյ, Օրթաքէօյ, Պէշիկթ.

3 20 19 Ենիքէօյէն Մէզար, Պէօյիւք. Թարապ. Ենիքէօյ, Իստին. Էմիրկեան, Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւուտքէօյ, Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ.

4 15 33 Մէզարպուրնուէն Պէօյիւքտէրէ, Թարապ. Ենիքէօյ, Իստինիա, Էմիրկեան, Գանտիլ. Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւ.

5 23 Պէօյիւքտէրէէն Թարապ. Ենիքէ. Էմիրկ. Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ.

6 34 Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Ենիքէօյ, Էմիրկ. Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկթաշ։

6 45 4 Ենիքէօյէն Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Պէյքօզ, Ենիքէօյ, Էմիրկեան, Գանտիլլի, Ռ. Հիսար, Գանտիլլի, Արնաւուտքէօյ, Պէյլէրպէյի, Օրթաքէօյ, Գուզկունճուգ, Պէշիկթաշ, Իսկիւտար։

8 45 20 Ենիքէօյէն Մէզարպուրնու, Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Պէյքօզ, Ենիքէօյ, Գանտ. Ռ. Հիսար, Պէպէք, Արնաւուտքէօյ, Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ, Գապաթաշ։

10 2 Մէզարպուրնուէն Պէօյիւքտէրէ, Թարապիա, Ենիքէօյ, Իստինիէ, Ռ. Հիսար, Արնաւուտքէօյ, Գուրուչեշմէ, Օրթագ. Պէշիկթաշ (կիրակի օրերը ժամը 9 30ին)

Ասիական եզերք

12 30 5 Արնաւ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ.

1 6 Արնաւուտքէօյէն Գուրուչեշմէ, Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ, Գապաթաշ։

1 30 2 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ, Պէշիկթաշ (Ուրբաթ օրերը Գապաթաշ ալ ժամը 1 30ին)։

2 31 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. Գապաթաշ (բացի ուրբաթէ)։

2 30 5 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկթաշ։

3 15 2 Արնաւուտ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. Գապաթաշ։

5 15 1 Արնաւուտքէօյ, Պէյլէրպէյի, Օրթաքէօյ, Գուզկ. Իսկիւտար, Պէշիկթաշ։

7 30 31 Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաքէօյ, Գուզկ. Պէշիկ. Գապաթ.

10 6 Արնաւուտքէօյ, Վանիքէօյ, Պէյլէրպէյի, Գուզկունճուգ։

11 5 Արնաւուտքէօյէն ուղղակի կամուրջ։

11 15 31 Պէշիկթաշ (բացի ուրբաթէ)։

Ասիական եզերք

12 30 22 Պէյքօզ, Բաշապաղ. Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի, Վանիք. Չէնկէլքէօյ, Պէյլէրպէյի, Գուզկունճուգ։

12 30 4 Վանիքէօյէն Չէնկէլ, Պէյլէրպ. Գուզկունճ. Գապաթաշ։

1 15 34 Պէօյիւքտ. Թարապ. Պէյքօզ, Բաշապ. Ուրբաթ օրերը մանաւանդ Հիւնքեար Իսկելէսի, Վանիք. Չէնկէլ, Պէյլէր. Գուզկ.

2 15 17 Պէօյիւքտ. Պէյքօզ, Բաշապաղչէ, Գանլըճա, Ա. Հիսար, Վանիքէօյ, Չէնկէլքէօյ, Պէյլէրպէյի, Գուզկունճուգ։

4 28 Պէյքօզ, Բաշապաղչէ, Ուրբաթ օրը մանաւանդ Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի, Վանիքէօյ, Չէնկէլքէօյ, Պէյլէրպէյի (բացի ուրբաթէ)։

8 45 22 Պէօյիւք. Պէյքօզ, Բաշապ. Գանլը. Ա. Հիսար, Գանտիլլի, Վանիք. Չէնկէլք. Պէյլէրպէյի, Գուզկ. Իսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ուրբաթ փոխանակ մանաւանդ)

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական եզերք

1 45 4 Գապաթաշ, Իսկիւտար, Պէշիկթաշ, Գուզկունճուգ, Օրթաքէօյ, Պէյլէրպէյի, Արնաւուտքէօյ, Գանտիլլի, Ռ. Հիսար, Գանլըճա, Էմիրկեան, Ենիքէօյ, Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Ենիքէօյէն։

2 15 33 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչեշմէ, Արնաւուտքէօյ, Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկեան, Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզարպուրնու։

3 30 34 Գապաթ. Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Արնաւուտքէօյ, Ռ. Հիսար, Գանտիլլի, Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ։

5 15 20 Պէշիկ. Օրթագ. Արնաւուտ. Պէպէք, Ռ. Հիսար, Գոյաճ. Ենիք. Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզարպուրնու, Ենիքէօյէ։

5 45 31 Իսկիւտար, Պէշիկթաշ, Գուզկունճուգ, Օրթաքէօյ, Պէյլէր. Չէնկէլ, Վանիքէօյ, Արնաւուտքէօյ։

6 30 22 Պէշիկթաշ, Օրթագ. Պէյլէրպէյի, Արնաւուտ. Գանտիլլի, Ռ. Հիսար, Էմիրկեան, Ենիք. Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ։

7 45 2 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Արնաւուտքէօյ, Ռ. Հիսար, Էմիրկեան, Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզար.

9 23 Արնաւ. Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկեան, Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզար. Ենիքէօյէ։

9 30 1 Ռ. Հիսար, Գոյաճքէօյ, Ենիքէօյ, Պէյքօզ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Ենիքէօյէ։

10 32 Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզարպուրնու, Ենիքէօյէ (Ուրբաթ օրերը Ռ. և Ա. Գավաք ալ)։

10 15 33 Օրթաքէօյ, Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկեան, Իստինիա, Ենիքէօյ, Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզարպուրնու, Ռ. և Ա. Գավաք (բացի ուրբաթէ)։

10 30 18 Պէշիկթաշ, Գուրուչ. Արնաւուտ. Ռ. Հիսար, Գոյաճքէօյ, Ենիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Ենիքէօյ։

10 50 19 Օրթաքէօյ, Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկ. Իստին. Ենիքէ. Թարապիա, Պէօյիւքտէրէ, Մէզարպուրնու, Ենիքէօյ։

11 15 20 Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկեան, Ենիք. Թարապ. Պէօյիւքտ. Ենիքէօյէ։

Ասիական եզր

2 30 2 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Արնաւուտքէօյ։

4 15 Գապաթաշ, Գուրուչ. Արնաւուտքէօյ։

9 15 6 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչ. Արնաւուտ. Վանիք.

10 5 Գապաթաշ, Պէշիկ. Օրթագ. Գուրուչ. Արնաւուտ.

11 31 Պէշիկթաշ (բացի ուրբաթէ)։

11 15 6 Գապաթաշ, Պէշիկ. Օրթագ. Գուրուչ. Արնաւուտ.

11 40 31 Օրթաքէօյ, Գուրուչեշմէ, Արնաւուտ.

11 55 5 Պէշիկթաշ, Գուզկունճուգ, Արնաւուտքէօյ։

12 2 Պէշիկթաշ, Օրթաքէօյ, Գուրուչեշմէ (բացի ուրբաթէ)

Ասիական եզերք

1 30 5 Իսկիւ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Արնաւուտ.

2 45 23 Իսկիւտար, Գուզկունճուգ, Պէյլէրպ. Չէնկէլքէօյ, Վանիք. Գանտիլլի, Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապաղչէ, Պէյքօզ (Ուրբաթ օրերը Ուրբաթ Բաշապ. մանաւանդ)։

4 1 Գապաթաշ, Պէշիկթաշ, Իսկիւ. Գուզկունճուգ, Պէյլէրպէյի, Չէնկէլքէօյ, Վանիքէօյ, Արնաւուտքէօյ։

9 17 Գուզկունճուգ, Պէյլէրպէյի, Չէնկէլքէօյ, Վանիքէօյ, Գանտիլլի, Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապաղչէ, Պէյքօզ, Թարապ. Պէօյիւք. (Ուրբաթ օրերը ուղղակի Պէյքօզ)։

10 34 Գուզկունճուգ, Պէյլէրպէյի, Չէնկէլքէօյ, Վանիքէօյ, Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապաղչէ, Պէյքօզ, Պէօյիւք. (Ուրբաթ օրերը Թարապիա ալ)։

10 30 28 Պէյլէրպէյի, Չէնկէլքէօյ, Վանիքէօյ, Գանտիլլի, Ա. Հիսար, Գանլըճա, Ուրբաթ օրը մանաւանդ Հիւնքեար Իսկելէսի, Պէյքօզ (բացի ուրբաթէ)։

11 22 Գուզկ. Պէյլէրպէյի, Չէնկէլ. Վանիք. Ա. Հիսար, Գանլըճա, Բաշապ. Պէյքօզ

11 30 4 Գապաթաշ, Գուզկ. Պէյլէրպէյի, Չէնկէլ, Վանիք.

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻՆ ԱՐԺԷՔ 100 ԴՐՈՒՇԷՆ

Լոնտրա 3 ամիս ժամանակաւ		109 1/4
Փարիզ		23,60—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Մէճիտիէ	դուրուշ	109,12
Համպուրկի մարկ	»	87,6
Իմփէրիալ ռուս.	»	89,40
Ֆլորին	»	51,18
Հին Ֆրանկ	»	—
Հինգնոց	»	104,20
Պլինձ	»	119,30

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԱՐՄՏԻՔ

Ցորեն, կարմիր	Պէսարապիա	29	—34
» »	Ազովի	32	—33
» »	Պուլկար	30	—32
» »	Թուրքիոյ	30	—32
»	Ռումէլիոյ	30	—32
» կակուղ	Ազովի	30	—33
» »	Պէսարապիա	28	—32
Կէօքզ Թոխմա		28	—32
Հայէն կակուղ	Պուրկազ	28	—32

Վառնա	30—32
» Պուլկար	28—30
Պէսարապիոյ Թոխմա	14 1/2—16
» Անատոլ.	14—15
Գարի Թոխմա	12 1/2—13
» Անատոլ.	

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ՓՈՔՐՈՒ ՉՈՐ

Պալըքէսէր		—
Անատոլու		—
Քօյաք		
Էտիրնէ	»	
Ուշագ	»	

ԲԱՄԲԱԿ — Դուրուշ

Ատէնէ	Հօխա	9
Իզմիր	»	9 1/2
Սէլանիկ	»	8
Պալըքէսէր	»	7
Կիպրոս	»	7—7 1/2

ԲՈՒՐԴ

Անատոլու լուացուած	հօխա	
» չլուացուած	»	
Ռումէլի լուացուած	»	
» չլուացուած	»	
Կիպրոսի լուացուած	»	
» կէս	»	40
» չլուացուած	»	
Տաֆթիք		
Խաշ Ճէնէ	»	8 3/4

ՄԱՂՐ

Պալըքէսէրի	Հօխա	10 1/2—11
Անատոլու	»	10—
Ճէրմաք	»	6—7

ՃԷՈՒԶ

Գաշխերի Ա. տեսակ	Հօխա	18 1/2
» Բ.	»	17—
Էնկիւրիւ	»	19
Տիարպէքիր	»	43—44
Ալէփ	»	
Մուսուլ	»	
Քէրքիւք		

ԳԱՐՈՒՏԻ

Էնկիւրիւ	հօխա	45 —46
Կաստամոնու	»	—
Պէյպազար	»	—
Ջէրպէզ		
Վան	»	26 1/2—

ԱՑԾԻ ՄՈՐԹ

Ռօտոսթօ	7ի հատը մէկ Օ. Լ.		
Տօզլուգ	»	»	»
Միտիլլի	»	»	»
Քէրքէսէ	»	»	»
Պաւլոսկիւ	»	»	»

ՁԷԹ

Մուտանիա	հօխա
Այվալը	»
Մուսուլ	»
Միտիլլի	»

Պզնձէ Թուղթի ներկերու մէջ		14 1/2—
Ափիոն	»	280 —300
Փիթրէ	»	23 —
Մուսուլ	»	30 — 33
Կոստանտ Անատ.	Ֆիչէ	—
» Ռումէլի	»	—
Անատոլու Պալըքէսէր	»	44 —
Պրուսա		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

դուրուշ

Խաւեար Ռուսաց ատան 100 հօխ.		1300—
» Ռ. »	»	1240
Սէքիզ	»	46
Շաքար փոշի	100 հօխ.	250—
» » Գաւազ	»	—
» զուտ	»	275—
Շէյ Թօփխա	հօխան	26 —
» Քէյլօ Թօփխէ	»	60 —80
Եղաց (գալա)	կէնդ.	1065 —
Պղպեղ (սրապա)	հօխա	11—
Սրճեղ (Տրիթիէ) Պէնկալա	»	130 —140
» » Սանտոս	»	80 — 90
Չինք թափած 100 հօխ Փր.		95 —
Երկաթ Շուէտական		85 —
» անգլիական		90 — 95
» պելճիքա		—
Գալֆինձ		112 — 118
Օղին կանաչ 100 հօխ Փր.		45
Կարմիր եղ Պօլիսի մէջ		13 —14
Խոզեկար		60 —65